

**JAK PŘESTAT
V HLAVĚ
PŘEKLÁDAT
KAŽDÉ SLOVO**

**A KONEČNĚ ZAČÍT
V NĚMČINĚ MYSLET**

Zuzana Link

Hallo! Ich bin Zuzana ...

Jsem lektorkou němčiny, žiju už přes 15 let se svou rodinou v Bavorsku a pomohla jsem stovkám žen a mužů se sebejistě domluvit německy.

Sama jsem prošla cestu od ženy, kterou frustruje, jak se v němčině zasekává, a tak převážně mlčí, k ženě, která učila němčinu rodilé mluvčí němčiny na odborném učilišti v Bavorsku.

S velkou radostí a pokorou předám své know-how z moderní němčiny, učebního & jazykového koučinku a zkušenosti ze života v Německu i vám.

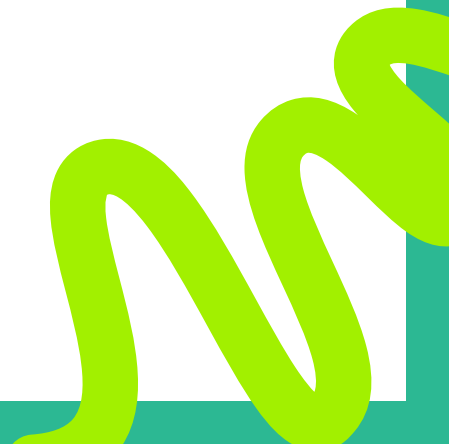
Zuzana

Chcete mi něco napsat? Neváhejte!

zuzana@zuzanalink.cz

www.zuzanalink.cz

Prohlášení

Budu mít velkou radost, přinese-li vám tento průvodce mnoho nových znalostí do vaší praxe v němčině. Do tvorby následujících stránek jsem vložila mnoho času a energie i know-how z vlastní praxe lektorky, ale i z učebního a jazykového koučinku. Jakékoli šíření tohoto dokumentu nebo jeho poskytování někomu dalšímu (i jeho výňatky) bez mého vědomí je proto zakázáno.

Současně chci uvést, že jsem při tvorbě obsahu tohoto průvodce vycházela ze svých praktických i teoretických znalostí a zkušeností lektorky němčiny. Za úspěchy čtenářů při procvičování pomocí tohoto průvodce s názvem "Jak přestat v hlavě překládat každé slovo a konečně začít v němčině myslet" nepřebírám zodpovědnost.

Děkuji vám za pochopení a respektování tohoto sdělení.

Zuzana Link

“Jak to udělat, abych konečně přestal/a překládat každé slovo z češtiny do němčiny a začal/a v němčině myslet?” je nejčastější otázka všech nás, kdo se učíme cizí jazyky.

A pojďme si hned v úvodu říct, že překládat slovo do slova z mateřštiny do němčiny a skládat věty je úplně normální a přirozená fáze, kterou si prochází všichni, včetně polyglotů (lidé, kteří umí 4 nebo 5 a více jazyků).

Myslet v němčině se nedá nijak vynutit, ale dají se vytvořit podmínky tak, aby se to skutečně mohlo stát.

Jak na to vám ukážu v tomto materiálu. Je založený nejen na mých osobních zkušenostech a vědomostech z učebního a jazykového koučinku, ale i na průběžném studiu objevů lingvistů a postupů & metod, kterými se učí jazyky polygloti.

Neexistuje jedna jediná metoda, díky které byste zaručeně přestali v hlavě překládat každé slovo a začali v němčině myslet. Je to spíš souhra mnoha metod, kroků a taky času, který s nimi a němčinou strávíte. Proto si následující metody postupně vyzkoušejte a poskládejte si je podle svého tak, abyste je mohli používat opravdu často.

Protože ony zafungují jen tehdy, když je děláme. Já osobně jsem se jak v němčině, tak v angličtině hnula od věčného překládání k přemýšlení v těch jazycích až ve chvíli, kdy jsem je začala brát vážně a opravdu všechno, co se tu dnes dozvíte, dělala. A to ne jen jednou za týden, ale skoro každý den.

Všechny tyto metody jsou postavené na tom, že nevycházíme z jednotlivých slov, ale ze slovních celků, z myšlenky, z kontextu. Já se svými studenty jedu tzv. dvoukolejný systém. 1. kolej - Protože jsme dospělí, chceme vědět, jak funguje gramatika a proč a nač se věty staví zrovna takto a ne jinak. Proto se věnujeme gramatice, slovní zásobě a ostatnímu pomocí cvičení. 2. kolej - Ale zároveň používají metody, o kterých si přečtete v tomto materiálu, a mnoho dalších. Dostávají tak němčinu do sebe a ze sebe velmi přirozeným způsobem a díky tomu mluví líp a sebejistě mnohem dřív, než kdyby šli tou klasickou cestou.

Los geht ´s!

Ponořte se do němčiny až po uši

Tohle je jedna z těch nejdůležitějších věcí. Abyste mohli v němčině začít myslet, potřebujete vnímat, jak němčina funguje. A teď nemyslím jen dělat jedno gramatické cvičení za druhým, ale navnímat si jí poslechem a čtením. Přirozeně to do sebe nasávat. Protože nemůžeme myslet v jazyce, který nemáme v hlavě, vidíte?

V němčině se navíc od sebe liší vyprávění mluvené a psané. V mluveném vyprávění o minulosti se používá perfektum (např. ich habe geschlafen) a v psaném préteritum (např. ich schlief). Perfektum potřebujeme umět používat aktivně, zatímco préteritum nám až na několik výjimek postačí umět pasivně.

Co poslouchat?

Poslouchejte takové nahrávky, které jsou určeny pro vaši jazykovou úroveň, tedy čemu zhruba z 85/90% rozumíte. Jinak budete zfrustrovaní a bude to mít velmi malý efekt.

Kombinujte poslech aktivní a pasivní:

Aktivní poslech (by měl tvořit zhruba 20% vašeho poslechového času) - tj. takový, kdy si sednete a soustředíte se na poslech. Vezměte si k ruce přepis nebo i překlad a udělejte toto: 1. jen si text poslechněte, 2. poslouchejte ho a současně čtete jeho přepis/titulky, 3. poslouchejte ho a přeložte si, čemu jste nerozuměli. Co s takto zpracovaným poslechem dál? Poslouchejte ho pasivně (a klidně i 10x, dokud nebudete mít pocit, že už byste ho dokázali přeříkat skoro z paměti - níže v textu o tom napíšu víc); shrňte svými slovy, o čem to bylo; čtete ten text nahlas; převyprávějte ho pomocí nových obrátů, které jste si z něj vypsali apod.

Pasivní (by měl tvořit zhruba 80% vašeho poslechového času) - poslouchejte, když děláte takové činnosti jako je žehlení, úklid, zahradničení, jízda autem atd. Poslouchejte to, co už jste poslouchali aktivně (tedy je to opáčko) a nebo jednodušší poslechy (klidně na krapet nižší úrovni, než jste).

Co číst?

Čtete (stejně jako u poslechu) texty pro vaši jazykovou úroveň, tedy čemu zhruba z 80/90% rozumíte. Skvělé jsou na to stupňované čítanky, zdcadlové knížky (jedna stránka je v němčině a druhá v češtině), články z Deutsche Welle apod.

Kombinujte čtení extenzivní a intenzivní:

Intenzivní (by mělo tvořit zhruba 20% vašeho čtecího času) = sedněte si s tužkou a slovníkem a čtěte soustředěně. Cílem je si ten text pro sebe rozebrat - přeložit slovíčka, kouknout na struktury vět a použitou gramatiku (všímat si např. právě toho, kde/že tam velmi často používají slovesa v préteritu).

Extenzivní (by mělo tvořit zhruba 80% vašeho čtecího času) = je to čtení pro zábavu. Cílem není přeložit si každé slovo, ale odvozovat význam z kontextu. A i když je pro nás všechny zábavné číst dál a dál, čtěte i přesto v klidu, ať opravdu vnímáte, co čtete. Protože jen takto vám ta němčina může jít přirozeně do podvědomí.

2

Poslouchejte a čtěte to samé pořád dokola

Toto je jedna z metod, kterou mám já osobně úplně nejraději. A sice vyberu si poslech/text (můžete si vzít např. přepis nějaké pasáže, kterou jste slyšeli v podcastu nebo poslechovém cvičení), ve kterém jsou výrazy a/nebo i gramatika, kterou chci umět.

Přepíšu si ho rukou do sešitu a každý pracovní den ráno si ho přečtu. V klidu, pomalu, větu po větě, nahlas! Nezapere mi to déle než 5 - 8 minut a za pár dní ten text umím více či méně nazpaměť. Tu a tam si navíc během dne zkusím na ten text vzpomenout a říct ho (klidě i jen úryvky) nahlas.

Mám takto napsáno několik textů a vždy si poznamenám, kdy jsem si ho napsala a pak kdy opakovala. Opakování je tu extrémně důležité.

Připadá mi vždycky jako kouzlo, když najednou automaticky použiju obrat ze svého sešitu při povídání, aniž bych ho musela překládat z češtiny.

V němčině je opravdu důležité, abyste takto pracovali s texty, které někdo říkal/vyprávěl (může to být úryvek z podcastu, rozhovoru, když někdo v nějaké nahrávce něco vyprávěl, popisoval, argumentoval atd.).

Ale krapet zpozorněte u psaných textů! Když se přecijen rozhodnete na tuto metodu vzít si psaný text, jako např. novinový/časopisový článek nebo část z knihy, vždy se podívejte, aby tam nebyla příliš dlouhá souvětí a nebyl plný préterita (to je ten krátký minulý čas: sagen → sagte, schreiben → schrieb), což psané texty většinou jsou a to my nepotřebujete nutně umět aktivně. Stačí nám mu rozumět pasivně.

3

Zjednodušte

Kolikrát se vám stalo, že jste chtěli říct německy myšlenku přesně tak, jak byste jí řekli česky, ale nešlo to? Snažili jste se jí přeložit slovo do slova, ale uprostřed jste se zasekli?

Problém často vůbec není ten překlad, jako spíš komplexnost té myšlenky. Tady vám pomůže, když budete trénovat zjednodušování svých myšlenek.

Myslete v klíčových slovech a ne v celých větách.:

Namísto: Chtěla bych se zeptat (klíčové slovo - zeptat se), jestli by bylo možné, abychom se sešli už v 17h (klíčové slovo - sejít/setkat se v 17h)?

Řekněte třeba: Chci se zeptat. Můžeme se setkat už v 17h?

Navyknout si zjednodušovat myšlenky vám velice pomůže v tom, abyste se do němčiny uvolnili. Postupně tak pomocí těch ostatních metod začnete ty své myšlenky vyjadřovat tak, jak se v němčině skutečně vyjadřují, aniž byste měli tendence šroubovat tam naší mateřštinu.

4

Opisujte, co nevíte

Navykněte si při mluvení opsat slovo, na které si nemůžete vzpomenout nebo ho neznáte. Nenechte si ho našeptávat ani svou lektorkou ani mobilem.

Budete-li opisovat slovo, které nevíte, pomocí jiných slov, navyknete svůj mozek na to, že hledá rychlé cesty k alternativnímu vyjádření a vy tak vždy pokračujete v mluvení bez překládání a zasekávání. - Zkuste si schválně jako osobní challenge - po několik dní opisovat různá slova tím nejjednodušším možným způsobem a sledujte, že vám to půjde čím dál tím líp.

Učte se v kontextu

Než jednotlivá slovíčka se raději učte slova v kontextu vícero slov nebo celé jedné větičky. Zabijete tím hned několik much jednou ranou. Koukejte:

Místo abyste se učili: “denken an + Akk. (4. pád) = myslet na + akuzatív”, se raději naučte: “Er denkt an mich. = On na mě myslí.” → Nejenže jste vyčasovali sloveso denken, ale spojili jste si ho rovnou i s předložkou a 4. pádem osobního zájmena.

A to je pecka! Až budete chtít příště použít sloveso “denken”, nemusíte ho nijak složitě časovat a přemýšlet nad předložkou a pádem, protože tuhle informaci už máte v paměti.

Úžasná je taky **Chunking metoda**, neboli metoda, kdy se učíme tzv. slovní bloky, tedy ustálená slovní spojení.

Např. *Meiner Meinung nach ...* - Podle mého názoru ...

Es tut mir leid. - Je mi to líto.

Ich hätte gern ... - Ráda bych ...

Ich denke, dass ... - Myslím, že ...

Když posloucháte podcast nebo koukáte na video, mluvíte s rodilými mluvčími, všimněte si toho, jaká slovní spojení opakovaně slyšíte a ty se učte. Jejich výhodou je, že je nemusíte skládat slovíčko za slovíčkem ani přemýšlet nad gramatikou, ale rovnou je ze sebe “vypálíte”.

A pak ten slovní blok **zkuste pozměňovat**:

např. *Ich hätte gern ...* :

Ich hätte gern ein Brötchen.

Ich hätte gern einen Kaffee.

Ich hätte gern mehr Zeit.

Ich hätte gern weniger Stress.

6

Mumlejte si pod vousy.

Toto může znít jako krapet divná metoda, ale je skvělá. Navykněte si pár minut denně mluvit sami se sebou německy. Můžete si např. říct, že vždycky když půjdete od domu k autu nebo na zastávku autobusu a zpátky, a nebo vždycky když vkročíte do koupelny nebo na záchod, budete se sebou mluvit německy. Můžete mluvit o tom, co kolem sebe vidíte, slyšíte, cítíte, co uděláte za hodinu apod.

Já si takhle třeba představuju, že by za mnou přišel člověk na ulici, na něco konkrétního se mě zeptal a já bych mu musela odpovědět (něco mu vysvětlit, s něčím mu pomoci, říct mu na něco svůj názor, vynadat mu apod.).

Samomluva má 3 výhody:

1. drží vás ve střehu, protože jste díky ní rozmluvení, 2. zvykáte si postupně v němčině přemýšlet, 3. můžete si díky ní opakovat to, co jste slyšeli, četli, učili se atd. (např. pomocí předchozích metod) Za mě je toto jedna z nejrychlejších a nejpraktičtějších metod i pro chvíle, kdy máte jen málo času (na zastávce autobusu, při čekání na kafe z kávovaru a další čekání).

7

Mluvte jako rodilí mluvčí

Pustte si podcast nebo poslech ze své knížky, úryvek z videa - vše pro svou jazykovou úroveň. Úsek, který chcete umět aktivně používat, vždy po pár sekundách zastavte a nahlas zopakujte. Takto to opakujte několikrát v průběhu několika dní, až ten text dokážete říct sami z paměti, resp. sám se vám vybaví v hlavě. (Tuto metodu můžete skvěle zkombinovat s metodou č. 2.)

Této metodě se říká shadowing a je výborná i na trénink výslovnosti. Ten text, který chcete umět si po pár sekundách stopněte a tentokrát se soustředte na to, jak to znělo, jak to rodilý mluvčí vyslovil, a zopakujte to nahlas stejným způsobem po něm.

Závěrem

Těchto 7 metod vám bude skvěle fungovat. **Začne to tím, že přestanete překládat jednoduché fráze a postupně se “přistihnete”,** že už skoro nemusíte překládat a skládat ani složitější věty.

Ale nutno říct, že to není hned, že to chce čas. Proto bude třeba si slíbit, že budete trpěliví, konzistentní a nevzdáte to, ale půjdete immer weiter, immer weiter! (= stále dál a dál)

Vyberte si pro začátek jednu nebo dvě metody, přesně si promyslete, že vůbec, kdy a jak často jí/je budete dělat (některé můžete skvěle spojit s činnostmi, které už děláte - např. já používám metodu č. 2 u snídani, metodu č. 6 cestou ke škole svého syna a zpět). Můžete si dát osobní challenge, že to zvládnete např. 10 dní a pak dalších 10 a pak dalších atd., až se z toho pro vás stane zvyk, nad kterým nemusíte přemýšlet.

A současně se pusťte do aktivního tréninku mluvení a psaní. Mluvte a pište co nejčastěji to půjde - sami se sebou, s partáčkou/partákem, s lidmi v kurzu, s rodilými mluvčími ... protože jen tak budou tyto metody nést své ovoce, jen tak budete moci z těchto metod OPRAVDU profitovat.

Moc vám držím palce! Víím, že to zvládnete! Když jsem to zvládla já a spoustu mých studentů, zvládnete to taky!

Alles Liebe!

Zuzana

Budu ráda, napíšete-li mi, jak se vám s těmito metodami daří, která vás chytila nejvíc a jak začínáte sklízet své první německé ovoce. :)

zuzana@zuzanalink.cz

